

2022-03-03

Interpellation Sverigedemokraterna Örebro län

Tillgänglighet för äldre att få professionell hjälp i svåra situationer

Till: Ordförande i Hälso-och sjukvårdsnämnden Karin Sundin

Många äldre mår av olika anledningar psykiskt dåligt. Isoleringen under pandemins härjningar har enligt expertis förorsakat starka reaktioner av ensamhet och psykisk ohälsa. Detta är förvisso ett problem men problembilden för den äldre generationen är mycket vidare än så. Psykisk ohälsa hos äldre är ett omfattande problem. Behovet av riktad kurativ hjälp för utsatta äldre är stort.

Olika undersökningar visar att antalet självmord överrepresenteras i de äldre befolkningsgrupperna. Det finns många anledningar till detta. Risken att drabbas av svår och obotlig sjukdom ökar med ålder. Man vill då inte ligga sina anhöriga till last och i den yttersta konsekvensen väljer man att ta sitt liv. Likaledes riskerar man att förlora sin livskamrat och möta ett liv i ensamhet. Rädslan för ensamheten kan också leda mot livets yttersta gränser. Båda dessa exempel belyser behovet av kurativt stöd när man som äldre hamnar i svåra, psykologiskt krävande situationer, som för den enskilde ter sig omöjligt att komma ur.

Värre blir det om flera familjemedlemmar drabbas av allvarliga sjukdomar. En någorlunda frisk person söker då verktyg som skall vara till stöd och hjälp, inte bara för egen sjukdom utan även för andra närståendes utsatthet.

Den psykiska belastning detta kan innebära för en äldre patient är inte alltid enkel att fastställa. När en äldre vård sökande inte själv kan avgöra om det är någon av de pågående sjukdomarna eller en ökad psykisk belastning som skapar illamåendet, är risken uppenbar att man som vård sökande hamnar fel i vårdkedjan. Härigenom riskerar den sjuke att bli hänvisad till olika instanser i en rundgång som kan sluta med att den vård sökande ställs utanför den vård den sökande kanske bäst behöver.

Av erfarenhet genom närstående, konstaterar jag att den kurativa vården för den äldre generationen antingen är svår att nå eller också är den bristfällig. I den händelse att sådan hjälp finns, men är svår att hitta eller att få kontakt med, riskerar man att skickas hit och dit i vårdapparatens olika korridorer. Den vård sökande kan härigenom löpa risk att drabbas av uppgivenhet. Utebliven riktad kurativ behandling mot äldre som hamnar i kris och som därigenom drabbas av psykisk ohälsa kan i det värsta scenariot leda till självmord. En bra och tillgänglig kurativ behandling skulle leda till väsentligt ökad livskvalitet för utsatta äldre och med stor sannolikhet reducera riskerna för psykisk ohälsa och självmord.

Alla undersökningar visar att de flesta självmord begås utan föregående kontakt med vården. Utan att jag kunnat hitta någon åldersfördelning i vårdkontaktarna, förmodar jag att äldre är överrepresenterade även i gruppen "icke" vårdsökande.

Därför frågar Sverigedemokraterna Örebro län

Finns det någon kartläggning kring psykisk ohälsa hos äldre inom regionen?

Finns det någon riktad kurativ verksamhet dit äldre vid utsatta situationer enkelt kan söka sig för stöd och hjälp?

Var/hur får regionens äldre information om att söka hjälp vid psykisk ohälsa?

Har den psykiska ohälsan bland äldre ökat under pandemin och dess restriktioner?

Hur har de planer som initierats för att motverka psykisk ohälsa bland äldre resulterat?

Elin Jensen
Sverigedemokraterna Örebro län